

Link: <https://www.zpiestan.sk/spravy/trnavska-univerzita-uz-19-rokov-pomaha-na-africkom-kontinente/>

Trnavská univerzita už 19 rokov pomáha na africkom kontinente

Rozvojové aktivity Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce (FZaSP) Trnavskej univerzity v Trnave, začali v Keni v roku 1998, kde v spolupráci s kenským partnerom boli zrealizované rôzne zdravotné, sociálne a vzdelávacie projekty predovšetkým v Mukuru slumových oblastiach hlavného mesta Nairobi. Fakulta tam založila Dobrovoľné poradenské a testovacie centrum na HIV, Anti-malnutričné programy pre podvyživené deti do 5.roku života, Centrum na liečbu tuberkulózy a prevádzkovala kliniku pre najchudobnejších.

Od roku 2001 FZaSP nasmerovala svoje rozvojové aktivity aj do ďalšej krajiny, a to Južného Sudánu, kde sa v spolupráci s Diecézou Rumbek zabezpečovala zdravotná starostlivosť v Mapuordite v 100-lôžkovej nemocnici s ambulantnou časťou. Popri tom aj pravidelné vzdelávanie zamestnancom nemocnice a študentom Rumbeckej odbornej školy pre zdravotné sestry a taktiež vzdelávanie ľudí v komunite predovšetkým žien ale aj mužov v oblasti starostlivosti o matku a dieťa, zabezpečovanie očkovania detí a tehotných žien a poskytovanie zdravotnej starostlivosti.

V roku 2010 presmerovala fakulta svoje rozvojové aktivity na kenské pobrežie do regiónu Kwale, blízko druhého najväčšieho mesta Mombasa, kde rozbehla spoluprácu s viacerými lokálnymi partnermi a založila špecifické pracovisko s cieľom vedecko-pedagogickej činnosti vo verejnom zdravotníctve, ošetrovatelstve, laboratórnych vyšetrovacích metódach

a v sociálnej práci, a s cieľom rozvojovej činnosti v oblasti vzdelávania, zdravia, budovania kapacít a ľudských práv.

K významným projektovým aktivitám na kenskom pobreží patrí zriadenie 3 nutričných centier v Kwale, Mkongani a Tiwi, poskytujúcich dennú sociálno-zdravotnícko-edukačnú starostlivosť podvyživeným deťom a ich matkám, vyškolenie 50 miestnych zdravotníckych komunitných pracovníkov v oblasti výživy a starostlivosti o dieťa a matku, ktorí pracujú priamo v jednotlivých vidieckych komunitách. Významnou aktivitou v rámci nutričných centier je existencia vzorových záhradiek, ktoré sú obhospodarované matkami detí z centier.

Zmyslom záhradiek je pestovaním dostupných lokálnych a nenáročných plodín, získať praktické zručnosti a znalosti na zabezpečenie optimálnej stravy bohatej na potrebné živiny pre celú rodinu. V hlavnom výživovom centre v Kwale zriadila fakulta odbornú knižnicu s cieľom zlepšiť prístup informácií a podieľať sa na zvyšovaní úrovne vedomostí nielen zdravotníckych komunitných pracovníkov, ale i ostatného zdravotníckeho personálu nemocnice, ako aj praktikantov z radov študentov zdravotníckych škôl. Knihy sa zapožičiavajú bez poplatku.

Pracovníci nutričných centier vykonávajú aj terénnu prácu, a to konkrétne návštevy v rodinách detí zaradených do programu s cieľom vidieť rodinu v prirodzenom prostredí a eliminovať prípadne faktory, ktoré majú vplyv na zhoršení zdravotného stavu dieťaťa.

Fakulta spustila na detašovanom pracovisku v Keni dôležité projekty v posledných dvoch rokoch 2015 a 2016, za účelom zlepšovania kvality vzdelávania a vedecko-výskumnej činnosti. Dôkazom toho sú tréningové aktivity pre zdravotníckych a komunitných zdravotníckych

pracovníkov a zavádzanie jednotného efektívneho systému hlásenia výskytu infekčných ochorení prostredníctvom tabletov postupne vo všetkých vidieckych zdravotníckych zariadeniach v rámci štyroch regiónov Kwale County.

Cieľom tréningov je naučiť zdravotnícky personál ako rozpoznať príznaky infekčných ochorení nielen u pacientov prichádzajúcich do zdravotníckych stredísk ale aj v odľahlých vidieckych komunitách, ako rozpoznať stav epidémie a ako postupovať preventívne a represívne v miestach ohniska nákazy.

Úloha nového systému spočíva v monitorovaní epidemiologickej situácie infekčných ochorení v potrebnom čase a kvalite, vo funkcii včasného varovania medzi jednotlivými krajinami a v získaní dát o stave zdravia kenskej populácie na plánovanie a realizáciu dát preventívnych programov, najmä imunizačného programu.

Na kenskom pobreží sú hyperendemické oblasti z pohľadu výskytu ochorenia schistosomózy, a preto fakulta v spolupráci s rurálnymi zdravotníckymi zariadeniami prvého kontaktu, pripravuje projekt na elimináciu ochorenia, a to jednak zavedením kontroly prenosu ochorenia, ako aj zdravotníckou osvetou komunit. Prenosom expertízy na miestnych odborníkov v zdravotníckych zariadeniach na vidieku sa zefektívni systém vyhľadávania nakazených pacientov, diagnostiky ochorenia a kontroly nakazených vodných zdrojov.

Zrealizované a postupne spracovávané posturologického a rozsahového merania žiakov na základných školách v Kwale potvrdzujú celosvetový fenomén nového civilizačného ochorenia, a to vertebrogénne ochorenia školopovinných detí, s čím súvisia nesprávne pohybové návyky, následná svalová nerovnováha a problémy s pohybovým aparátom. Nadväzujúcim projektom fakulta chce navrhnúť a zrealizovať vzdelávacie a tréningové aktivity zamerané na zlepšenie rozsahovo-pohybového aparátu žiakov v regióne Kwale.

Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity v Trnave, za 19 rokov práce na africkom kontinente, má nezastupiteľné miesto v oblasti vzdelávania, zdravia a budovania kapacít. Neustále rozširuje spektrum svojich aktivít a zapája viacerých odborníkov zo sociálnej, zdravotnej a vzdelávacej oblasti. Popri tom sa pravidelne organizuje na fakulte tzv. Africké fórum. Je to diskusné fórum, pre verejnosť otvorené, s cieľom výmeny informácií o aktuálnych aktivitách, vytvára priestor pre podnety a pripomienky, podporu projektov a vzdelávania, nábor nových záujemcov pre rozvojovú prácu a fundraising.

Text a foto: Zuzana Kráľová